

Самоcтійна робота учня

Важливою проблемою сучасної школи є формування творчої активності учня і вчителя. Одним із шляхів формування творчої активності учня є оптимальне поєднання раціональної організації самостійності роботи учнів з фронтальною роботою під керівництвом вчителя.

Саме в такому напрямку працює вчителька початкових класів Мнишинської НСШ, вчитель-методист Л. С. Калюжна. Вона знайшла і відпрацювала такі форми роботи, що спонукають дітей опановувати знання з основ наук, формує пізнавальну свідомість і творчість школярів.

Самоcтійна робота є одним із найсильніших засобів ефективності навчання. На величезне значення самостійної роботи вказували такі видатні педагоги і просвітителі, як Ян Амос Коменський, Дістервег. Останній з них підкреслював, що власне людським у людині є її самостійність, що й намагається формувати у своїх школярів на кожному уроці Любов Степанівна. Вона виховує у дітей увагу, активність, самостійність, пробуджує творчі здібності, привчає учнів до систематичної розумової праці. На її уроках, де панує атмосфера доброзичливості, взаємоповаги, діти працюють сумлінно, радіють успіхам товаришів, вчатьсЯ допомагати один одному.

Випало на долю вчительки працювати з класами-комплектами, де є певні труднощі, пов'язані із специфікою роботи з двома класами разом. Та, працюючи з комбінованими класами, Любов Степанівна розробила систему однотемних уроків, зокрема, підсумкові уроки з математики, під час яких наші діти розширюють свої знання, а старші зміцнюють набуті.

Проведення однотемних у класах-комплектах є одним з ефективних засобів раціональної організації занять.

Виходячи з особливостей роботи з комбінованим класом, Любов Степанівна змінює послідовність дій, які пропонуються в підручнику, вносить лаконічні доповнення в інформацію, яка уточнює спосіб і форму виконання вправи. Мета організації самостійної роботи визначає її зміст і методику, які зумовлені специфікою матеріалу з кожного предмета.

На уроках читання вчителька ставить собі за мету вироблення в учнів повноцінних способів читання та усвідомлення учнями змісту твору та засобів створення художніх образів. Ці завдання Любов Степанівна вирішує через продуману і детально розроблену систему самостійних робіт для школярів.

Обов'язковим етапом в оволодінні дітьми вміння самостійно виконувати за пропонуване вчителем завдання до тексту є навчання їх швидко і правильно читати саме завдання, чому сприяють спеціальні тренувальні вправи.

На уроках мови в початкових класах самостійна робота — це здебільшого різноманітні вправи на засвоєння орфографії, вміння письмово викладати свої думки.

Та найширше самостійна робота використовується на уроках математики, де вона присутня на всіх етапах навчального процесу на уроці: під час формування умінь і навичок, виконання обчислювальних операцій, розв'язування задач, рівнянь, засвоєння геомет-

ричного матеріалу тощо.

Так, з метою підготовки до засвоєння нового матеріалу вчителька повторює з дітьми всі операції, які входять в новий прийом.

Цікава робота на уроці проводиться над задачею. Для активізації логічного мислення вчителька включає задачі без числових даних, а при поясненні нового виду задачі використовує доступніші практично знайомі дітям ситуації. Наприклад, використовує задачі з природничим сюжетом, задачі-казки, задачі-вірші та ін.

В підтвердження уже сказаного мною хочу лише сказати, що уроки Любові Степанівни мають високу результативність, про що свідчать проведені підсумкові контрольні роботи з математики та української мови.

Досвід роботи Л. С. Калюжною вивчений і узагальнений в районі. Її уроки завжди відкриті як для вчителів своєї школи, так і для вчителів району. Любов Степанівна щедро ділиться зернами своєї праці, вирощеними у нелегкій, копіткій педагогічній праці. В цьому навчальному році вона очолює районну творчу групу з питань виховання народних традицій у початкових класах.

За багаторічну і добросовісну працю, за успіхи у навчанні і вихованні школярів Л. С. Калюжна неодноразово відзначалась грамотами райвно та обласного управління освіти, а в 1990 році їй присвоєно звання «Вчитель-методист», яке вона з гідністю підтверджує.
Галина ГОНЧАРОВА,
завідуюча райметодкабінетом.